

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): **Lucie HLUBUČKOVÁ**

Název práce: **Konflikt ve Východním Timoru v kontextu realpolitiky 1974 – 1977**

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

PhDr. Jan BEČKA, Ph.D., KAS IMS FSV UK/SOPS MO ČR

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autorka si v rámci své práce stanovila za cíl analyzovat, jakým způsobem (pokud vůbec) se do konfliktu ve Východním Timoru, který vedl k dlouhodobé vojenské okupaci a *de facto* anexi této bývalé portugalské kolonie ze strany Indonésie, promítla doktrína *realpolitiky* a jejího praktického uplatňování ze strany velmocí, zejména pak USA. Konkrétně se podrobněji zaměřuje na roli Henryho Kissingera, který od září 1973 do ledna 1977 působil v roli US Secretary of State a je dodnes považován za jednoho z hlavních tvůrců americké zahraniční politiky za Nixonovy a následně i Fordovy administrativy. Autorka pracuje s hypotézou, že ačkoliv krátkodobě mohlo přehlížení otevřené anexe a tedy porušení práva na sebeurčení Východního Timoru přinést Washingtonu jisté zisky (např. ve formě intenzivnější spolupráce s Indonésií), ve výsledku se tyto zisky nevyrovnaly diskreditaci USA na mezinárodně-politické scéně (s. 11). V závěru pak svoji úvodní hypotézu obhajuje a uvádí, že kromě zmíněné diskreditace se Washingtonu nepodařilo naplnit ani vlastní, realisticky motivované krátkodobé a střednědobé cíle, tj. vybudování silnějšího spojení s Indonésií či posílení pozice amerických firem a investorů na místním trhu (s. 49). Autorka však správně uvádí, že podobně jako USA postupovaly i další velmoci, např. Austrálie či Spojené království.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Na úvod je nutno zmínit, že autorka si zvolila velmi komplikované téma, zejména s ohledem na omezený stránkový rozsah, který bakalářská práce nutně nabízí. Analyzovat přesné dopady konkrétní doktríny na určitý konflikt či dějinnou událost je vždy obtížné, nehledě k tomu, že u Východního Timoru komplikuje tuto snahu jak to, že se jedná z hlediska světového geopolitického uspořádání o „marginální konflikt“ (čímž není nijak snižováno utrpení obyvatel země a zejména vysoký počet obětí), tak skutečnost, že USA nebyly do konfliktu přímo zapojeny (na rozdíl třeba od války v Indočíně či aktivit v Latinské Americe) a setrvaly v roli jakéhosi tichého pozorovatele. Navíc ani zdrojů k průběhu konfliktu a fundovaných analýz není v tomto případě dostatek a primární zdroje nebyly doposud všechny odtajněny a zveřejněny.

V kontextu výše uvedeného lze tedy říci, že autorka cíl, který si stanovila, dokázala do značné míry naplnit. Argumenty, o něž opírá závěr své práce, jsou v zásadě logické – kritika, kterou adresuje Kissingerově politice, je validní. Autorka odsuzuje Kissingera za „povýšení“ *realpolitiky* na zahraniční politiku prostou všech morálních zábran, nicméně zde je nutno podotknout, že Kissinger rozhodně nebyl prvním podobným státníkem a že *realpolitika* v různých formách provází patrně lidstvo od nepaměti. Kde bych s autorkou zcela jistě souhlasil, je kritika **neefektivnosti Kissingerovy politiky** – zastávám totiž názor, že nejen v případě Východního Timoru, ale i u mnohem známějších případů jako bylo sbližování s ČLR či americká politika v Indočíně se ve střednědobém horizontu ukázalo, že americká zahraniční politika tak, jak ji formuloval Henry Kissinger (a Richard Nixon) nepřináší očekávané výsledky. To však nelze přičítat jejich „cynismu“, ale dle mého názoru spíše tomu, že při formulaci této politiky často vycházeli z nesprávných a nepřesných premis.

Práce má logickou strukturu, v první kapitole se autorka věnuje genezi východotimorského konfliktu, v druhé pak Kissingerově verzi *realpolitiky* a jejím dalším transmutacím. Dle mého názoru mohl být o něco podrobněji a zevrubněji pojat úvod (zde bych ještě trochu více pozornosti věnoval podrobnějšímu rozboru pramenů a literatury) i závěr práce, avšak zároveň je nutno říci, že i tyto části práce obsahují všechny požadované náležitosti. Pramennou a zdrojovou základnu práce považuji za dostatečnou pro bakalářskou práci, oceňuji skutečnost, že autorka pracovala s primárními prameny (což není vždy u bakalářských prací pravidlem) a zároveň zohledňují i skutečnost, že sekundárních zdrojů v tomto případě není až tolik.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Je nutno zmínit, že autorka v průběhu zpracovávání textu odvedla velký kus práce na zlepšení některých problémů, které jsem jí jako vedoucí práce vytýkal. V jazykovém projevu lze stále nalézt určité nedostatky

(stylistické neobratnosti, chybné psaní veľkých písmen, gramatické chyby); naopak citační aparát, vytvářený na základě jednotné normy, zásadní pochybní nevykazují. Požadavkům odpovídá i seznam literatury na konci práce a jeho rozčlenění. Co se týče ostatních formálních náležitostí práce, neshledal jsem žádné zásadnější nedostatky co se týče jejího rozsahu či vyžadovaných součástí.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autorka cíl práce, který si stanovila v jejím úvodu, naplnila. Téma konfliktu ve Východním Timoru je poměrně komplexní, avšak vzhledem k menší geopolitické důležitosti tohoto území poměrně často přehlížené. Autorka se v rámci textu snaží prezentovat nejen poznatky načerpané studiem pramenů a literatury, ale též i své vlastní hodnocení dané problematiky. S tímto hodnocením lze samozřejmě i nesouhlasit, nelze ale říci, že by své závěry opírala o subjektivní či nedostatečně podložené domněnky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Pokud by k podobnému konfliktu došlo ve Východním Timoru (nebo na jiném srovnatelném území) dnes, jaká by dle názoru autorky byla reakce USA? Lišila by se výrazně od reakce Kissingera a americké administrativy během indonéské agrese?

2. Byla dle názoru autorky Indonésie vůbec někdy skutečným potenciálním partnerem pro USA? Byla očekávání, která Kissinger (a nejen on) spojoval s tichou podporou či alespoň tolerancí indonéského postupu, i ve své době realistická?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji komisi k obhajobě s hodnocením **výborně/velmi dobře** v závislosti na průběhu obhajoby a reakci na připomínky a otázky oponenta práce.

Datum: 4. 9. 2017

Podpis: